

Klippans kommun

2020-03-11

1 (20)

Dnr 2019:8875

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Vedby
skola i Klippan kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Vedby skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Vedby skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete. I detta ingår att kartlägga hur lärarna uppmärksammar jämställdhet i undervisningen samt att identifiera vilka åtgärder som behövs för att alla elever oberoende av könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 11 oktober 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2019:8875) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen av Vedby skola visar att rektorn regelbundet följer upp och har påbörjat analyser av elevernas kunskapsresultat. Rektorn följer även upp hur undervisningen genomförs och planerar för hur den ska utvecklas. Utredningen visar att rektorn ser till att värdegrundsuppdraget genomförs och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen som ett led i att förbättra undervisningen. Rektorn följer löpande upp och reviderar resursfördelningen. Granskningen visar vidare att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och att rektorn leder lärarnas lärande. En del i detta är att rektorn följer upp i vad mån lärarnas gemensamma arbete leder till att undervisningen utvecklas. Rektorn ser även till att lärarna får en gemensam förståelse av skolans arbets- och förhållningssätt samt att obehöriga lärare får en planerad introduktion. Slutligen visar granskningen inom detta område att rektorn ger svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete vilket leder till att utvecklingsbehov inte identifieras och förbättringsåtgärder saknas.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som myndigheten tagit del av samt de iakttagelser som gjorts under besöket.

Rektorn följer upp och har påbörjat analyser av skolans kunskapsresultat och värdegrundsuppdrag

Skolinspektionens granskning visar att rektorn följer upp och har påbörjat analyser av elevernas kunskapsresultat. Det framgår att rektorn i sin uppföljning tittar på basis av betyg i årskurs, klass och individ. Av intervjuer med rektorn, elevhälsans personal och lärare samt insänd dokumentation framgår att mentorerna vid två tillfällen varje termin sammanställer, analyserar och redovisar sina elevers kunskapsresultat digitalt för rektorn, både på grupp- och individnivå. På efterföljande klasskonferens en gång per termin träffar mentorn sedan rektorn och övriga elevhälsoteamet och diskuterar och analyserar tillsammans resultaten, enligt insänd dokumentation. Rektorns uppföljning visar, enligt insänd dokumentation, att fåtalet elever i de övre årskurserna som riskerar att inte nå kunskapsmålen generellt har haft samma omdömen i två-tre år och har åtgärdsprogram med tillhörande anpassningar som specialpedagogen håller på att se över. Av samma underlag framgår även att den övervägande delen av dessa elever är pojkar. Rektorn uppger att hen ser att elever med social problematik påverkar deras pedagogiska resultat. Vidare framgår av inskickat material att rektorn ser att kunskapsresultaten och måluppfyllelsen för elever på lågstadiet i svenska sedan flera år ligger på en låg nivå och att de på skolan därför behöver ha mer fokus på de yngre elevernas läs- och skrivförmåga. Rektorn säger att hen exempelvis ser att det

sker mycket tyst läsning i de aktuella årskurserna, men att detta inte följs upp ordentligt varför det är en fråga som hen och specialpedagogen ska arbeta med.

Granskningen visar att rektorn följer upp hur undervisningen genomförs och planerar för hur den ska utvecklas. Enligt intervjuer med rektor, personal och insänd dokumentation följer rektorn upp undervisningen både direkt genom lektionsobservationer och indirekt genom elevdialogmöten. Rektor har också möten med arbetslagsledargruppen varannan vecka och även regelbundna möten med arbetslagen. Enligt rektor, representanter för elevhälsa och inskickat material diskuteras strategiska frågor om undervisningens planering och utveckling främst på utvecklingsgruppens regelbundna möten där rektor, specialpedagog och förstelärare ingår. Rektor uppger att hen både gjort föranmälda och oanmälda klassrumsbesök hos samtliga lärare för att skapa sig en bild av undervisningen. Vidare säger rektor att hen fem gånger per läsår har elevdialog med en utvald grupp elever. Enligt de intervjuade eleverna får eleverna dra lott om vilka som ska prata med rektor. Eleverna uppger att rektor på dialogmötena vill veta vad de tycker om undervisningen och skolan i stort. Enligt insänd dokumentation utgår intervjun med eleverna från olika fokusområden som exempelvis i vilken utsträckning och hur lärarna arbetar med det kooperativa lärandet och hur de upplever skolsituationen. Rektor säger att hen identifierat att eleverna behöver arbeta mer med läsförståelse och skrivutveckling och att en gemensam planering för detta är ett mål för att utveckla undervisningen.

Granskningen visar att rektor även följer upp värdegrundsuppdraget och arbetar för att det integreras i undervisningen. Enligt intervjuer med rektor, personal och inskickat material följer rektor upp värdegrundsarbetet genom klassrumsbesök, elevdialogmöten, arbetsplatsträffar, elevrådet och genom skolans TTA-enkät (Trygghet, Trivsel och Arbetsro) som gjordes med alla elever under höstterminen och där även frågor om undervisningen ställs. I rektorsintervjun uppger rektor att även kommunens egna årliga enkäter till elever och medarbetare är en del av hens arbete med uppföljning av skolans värdegrundsuppdrag. Enligt elevhälsans personal och rektor visade resultaten från höstterminens TTA-enkät att de behövde arbeta med elevernas språkbruk. Det föranledde att rektor och personalen hade en diskussion på vårterminens uppstartsdagar varefter mentorerna arbetat vidare med frågan i klasserna på mentorstiden.

Granskningen visar att rektor följer upp och reviderar resursfördelningen. Enligt insänd dokumentation sker uppföljningen och fördelningen av resurser dels löpande på elevhälsoteamets veckomöten, dels i samband med klasskonferenserna en gång per termin. Uppföljningen baseras, enligt insänd dokumentation, på lärarnas analyser

två gånger per termin, rektorns observationer i klassrummen och utvärderingen av åtgärdsprogrammen. Vidare framgår av inskickat material att grundprincipen för resursfördelningen är ett övervägande mellan årskurs och antal elever, utredningar inom ramen för särskilt stöd samt lärarnas behörighet och arbetsbelastning. Rektorn uppger att elevens behov är mer styrande än antal elever.

Rektors leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektorn organiserar lärarnas arbete så att de regelbundet kan samverka med varandra. Det framgår av insänd dokumentation samt intervjuer med personal och rektor att rektorn har skapat flera forum med tydligt fokus och innehåll för lärarna. Enligt rektorn och inskickat material träffas de tre arbetslagen varje vecka och deras diskussioner om pedagogisk planering styrs och återspeglas av arbetslagsledarna till rektorn varannan vecka i arbetslagsledargruppen. I arbetslagsledargruppen diskuteras operativa frågor och vad arbetslagen särskilt ska arbeta med. Vidare framgår att det finns en utvecklingsgrupp som består av specialpedagog och förstelärare och rektor som regelbundet träffas för att diskutera och besluta om strategiska frågor för utveckling av verksamheten. Det kan exempelvis handla om innehållet i lärarnas kompetensutveckling som just nu innebär att kollegiet på veckobasis arbetar med det kooperativa lärandet och systematisering av ämnesprogression från årskurs 1 till 6 i det som kallas "Ämnet hela vägen". Vidare framgår också av inskickade dokument och lärarintervjun att lärarna fyra gånger per läsår samverkar med kollegor på nätverksträffar inom kommunen utifrån ämnesgrupper. Därutöver leder rektorn ungefär åtta arbetsplatsträffar varje läsår, enligt insänd dokumentation.

Granskningen visar att rektorn leder lärarnas lärande och försäkrar sig om att det sker ett lärande som leder till att undervisningen utvecklas. Det framgår av personalintervjuer, rektorsintervjun och inskickat material att det kollegiala lärandet huvudsakligen handlar om att lärarna ska utveckla kooperativa läroprocesser i sina klassrum. Utvecklingsarbetet är en del av en kommunal kompetensutvecklingsplan som sträcker sig över läsåret 2019-2020. Såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektor framhåller det kooperativa lärandet som relevant och positivt för undervisningens utveckling. Kompetensutvecklingen sker i samverkan med en extern föreläsare och omfattar fem work shop-tillfällen med andra skolor. En förstelärare på skolan är, enligt rektorn ansvarig processledare för det kontinuerliga arbetet däremellan. Rektorn säger att hen efter att ha lyssnat in lärarna, beslöt att prioritera denna kompetensutvecklingsinsats. Vidare uppger rektorn att hen via sina klassrumsobservationer och elevdialoger fått bekräftat att det kooperativa lärandet används av samtliga lärare, om än i varierande omfattning. Rektorn säger också att

eleverna upplever större delaktighet och ett bättre socialt samspel i undervisningen. Samtidigt säger rektorn att hen ser fortsatta utvecklingsbehov av det kooperativa lärandet gällande exempelvis lärarnas samsyn i kooperativa arbetsmetoder.

Rektorn ser till att lärarna får en gemensam förståelse av skolans arbets- och förhållningssätt. Rektorn uppger att hen när hen tillträdde sin tjänst hade samtal med personalen, genomförde klassrumsbesök samt observerade eleverna på raster, på fritids och i matsalen. Därefter säger rektorn att hen beslutade att arbetet med skolans arbets- och förhållningssätt behövde börja med ordningsreglerna. Diskussioner på arbetsplatsträffar, i elevråd och föräldraråd följde, enligt rektorn, vilket resulterade i ett dokument med vision, trivselregler och förhållningssätt. Rektorn uppger att värdegrunden är fundamentet för skolans övriga arbete. Personalen diskuterade, enligt rektorn, hur de kunde arbeta med värdegrunden framgent. De intervjuade lärarna uppger att arbetet med skolans arbets- och förhållningssätt har fungerat bra och att det är tydligt för dem vad som gäller.

Granskningen visar att obehöriga lärare får en planerad introduktion. I intervjuerna med rektor och lärare framkommer att det finns en nyligen framtagna plan för hur obehöriga och nya lärare tas emot som innebär att läraren får en mentor och stöd från specialpedagog med uppföljningstillfällen. De intervjuade lärarna uppger därutöver att obehöriga lärare har inledande samtal med rektor då de får en genomgång av arbetsrutiner och också ett uppföljningssamtal med rektorn.

Rektorn ger svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr skolans jämställdhetsarbete samt att rektorn i liten utsträckning har kännedom om ifall eleverna får samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Enligt rektor, lärare och representanter för elevhälsan finns det inget övergripande arbete för jämställdhetsarbetet på skolan som leds av rektorn. Både rektor och intervjuade lärare uppger att de främst ser eleverna som individer och inte följer upp eller analyserar om flickor och pojkar får samma förutsättningar. Rektorn och elevhälsans representanter ger som exempel på jämställdhetsarbete att det i elevernas trivselledargrupp, som håller i rastaktiviteter, är uttalat att det ska vara två pojkar och två flickor i varje grupp. Vidare säger elevhälsans representanter att det även i elevrådet finns en jämn representation utifrån kön. Eleverna i en av intervjugrupperna säger att de har arbetat med jämställdhetsfrågor i svenska och i samhällsorienterande ämnen. Såväl rektorn som elevhälsans representanter och lärarna säger att de ser vissa könsmönster i elevernas beteende och problem, men att det inte är en diskussion om detta som rektorn leder. Elevhälsans representanter uppger att de diskuterar att "utåtagerande" pojkar inte ska uppmärksammas på

bekostnad av "tysta" flickor. De intervjuade lärarna säger att det finns en större acceptans för pojkar som stör än för flickor som gör detsamma.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete. I detta ingår att kartlägga hur lärarna uppmärksammar jämställdhet i undervisningen samt att identifiera vilka åtgärder som behövs för att alla elever oberoende av könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det framgår att rektorn inte har skapat sig en övergripande bild av hur frågor om jämställdheten behandlas i undervisningen och om alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar i undervisningen. Sammantaget visar intervjuer och insänd dokumentation att även om det förs vissa diskussioner om jämställdhet i delar av kollegiet, att det förekommer inslag av jämställdhetsaspekter i undervisningen och att representanter för elever väljs ut så att det blir en jämn könsfördelning är jämställdhetsarbetet inte något som leds av rektorn. Arbetet leder inte till att utvecklingsbehov identifieras.

Enligt 1 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska utbildningen främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön och könsöverskridande identitet och uttryck. I läroplanen för grundskolan framgår att jämställdhet mellan kvinnor och män hör till de grundläggande värden som den svenska skolan ska gestalta och förmedla.¹ Vidare står i läroplanen att rektorn har ett särskilt ansvar för att jämställdhet, som ett ämnesövergripande kunskapsområde, integreras i undervisningen.²

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete genom att skapa en gemensam medvetenhet hos personalen

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), kapitel 1 Skolans värdegrund och uppdrag.

² Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar.

kring hur de ska arbeta för att alla elever, oavsett könstillhörighet, ska ha samma förutsättningar att utvecklas och lära. För att jämställdhetsarbetet ska fungera behöver rektorn ta ansvar för att tydliggöra betydelsen av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner, samt följa upp det arbete som görs. Konkret kan detta innebära att rektorn följer upp att lärarna aktivt förmedlar läroplanens värderingar kring jämställdhet i sin undervisning. Jämställdhetsarbetet bör inkluderas i skolans systematiska kvalitetsarbete. Utbildningens innehåll, arbetsformer och organisering bör systematiskt och löpande följas upp inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete på ett sådant sätt att även könsmönster uppmärksammas.³

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs. Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna stöd så att de förstår vad de ska göra. Utredningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att lärarna arbetar för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Granskningen visar att eleverna får möjlighet till att reflektera över sitt eget lärande och får hjälp av sina lärare med olika inlärningsstrategier. Elever får på olika sätt vara med och påverka

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2015), *Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet*.

undervisningen och utvärdera den tillsammans med lärarna men det sker inte systematiskt.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som myndigheten tagit del av samt de iakttagelser som gjorts under besöket.

Undervisningen är varierad med lärarstöd och struktur

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs och att de överensstämmer med läroplanens mål. Det framgår av samtliga intervjuer att lärarna har strukturerade lektioner där inledningar, arbetsgång, och avslutningar är tydliga för eleverna och där syfte och mål ofta framkommer. Vidare framgår det av intervjuerna att syftet överensstämmer med målen i läroplanen både avseende kunskaper och värden. De intervjuade lärarna uppger att det inte finns något gemensamt lektionsupplägg bestämt på skolan, men att de diskuterar det och på olika sätt arbetar utifrån att både dagens upplägg och lektionernas inledning, mål och avslut ska tydliggöras för eleverna. Att lektionerna har en tydlig och förutsägbar struktur där målet ofta framgår uppger även eleverna. Flera av eleverna kan redogöra för hur lektionerna brukar se ut. Lärarnas och elevernas utsagor om struktur och mål bekräftas av de lektioner som Skolinspektionen observerar.

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår vad de ska göra. Av intervjuerna med lärarna och eleverna framgår att de på lektionerna växlar mellan genomgångar och avslutningar i helklass, enskilt arbete, pararbete och grupparbete. Att mycket av variationen och stödet utgår från kooperativa lärandeprocesser och dess princip om elevernas gemensamma lärande av och genom varandra i olika konstellationer med lärarnas stöd framkommer i intervjuer med lärare och rektor. Eleverna uppger att lärarna förklarar för dem och att de hjälper dem när de arbetar med uppgifter. Flera elever säger att lärarna också uppmanar dem att hjälpas åt i de läropar eller lärogrupper de ofta är placerade i. Enligt flera elever säger lärarna även att de inte ska fastna i uppgifter i väntan på hjälp av läraren utan då hellre påbörja en annan uppgift tills de får hjälp. Rektorn säger att hen sett att lärarna alltid har fokus på eleverna och är aktiva i relationen med dem, oavsett om hen har kommit på ett planerat eller oplanerat besök. Dessa utsagor från lärare, elever och rektor stöds av de observerade lektionerna som är varierade med gemensamma genomgångar, grupparbeten, enskilt arbete samt redovisning i helklass. Lärarna är Rättaktiva med att söka upp eleverna, oavsett om de räcker upp handen eller inte när de arbetar med sina uppgifter.

Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att lärarna arbetar för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare, elever och rektor framgår att lärarna förmedlar att de tror på elevernas förmåga att klara uppgifter, utveckla och lära sig. Lärarna ger exempel på hur de motiverar eleverna genom att de visar upp och konkretiserar elevernas faktiska framsteg och utveckling för dem med deras arbeten och genom till synes små men kontinuerliga bekräftande och stärkande kommentarer. Vidare uppger lärarna att de diskuterar och arbetar för att uppmärksamma samtliga elever och att det kooperativa lärandet underlättar i arbetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende eftersom eleverna därigenom uppmuntrar varandra. De intervjuade eleverna uppger att lärarna vill att de ska klara uppgifterna och uppmuntrar dem när de inte kan. Eleverna säger vidare att lärarna motiverar dem genom att de får arbeta mycket i par, genom att skoja och göra roliga liknelser och genom lekfulla uppgifter. Dessa utsagor från elever stöds av Skolinspektionens observerade lektioner. På en lektion ska exempelvis eleverna i par med hjälp av varandras kunskaper diskutera och komma fram till gemensamma svar på dels vad som är sant respektive falskt i olika påståenden om ett fenomen, dels likheter och skillnader mellan två besläktade fenomen.

Granskningen visar att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Av intervjuerna med lärare, rektor och insänd dokumentation framgår att lärarna arbetar för att anpassa undervisningen och uppgifterna efter både grupp och individ. De intervjuade lärarna uppger att de vid vissa moment har samma uppgifter till alla elever, men att de också varierar dem inom en klass. Lärarna säger att de har uppgifter efter olika nivågrupperingar baserat på elevernas förmågor, exempelvis kan läs- och skrivförmågan skifta i en klass och med den även uppgifterna som eleverna får. Detta bekräftas även av eleverna som säger att de kan få svårare arbetsböcker och uppgifter. I Skolinspektionens enkät ligger också elevernas svarsindex på frågor om utmaningar över genomsnittet för kommunen och riket.⁴ Vidare framgår av intervjuer med rektor, lärare och elever samt inskickat material att det kooperativa lärandet gör att eleverna stimuleras och utmanas när de med hjälp av varandras kunskaper genom diskussion ska komma fram

⁴ Skolenkäten, höstterminen 2018 årskurs 5, indexvärden: 9,0 (kommunen 7,6 och riket 7,8).

till gemensamma svar, vilket det även ges exempel på i lektionsobservationerna. Rektorn uppger likväl att utmaningar är ett område som måste vidareutvecklas med kooperativt lärande så att för mycket fokus inte hamnar på enbart elever som har svårt att uppnå kunskapsmålen.

Eleverna görs delaktiga i undervisningen

Granskningen visar att elever på olika sätt får vara med och påverka undervisningen och utvärdera den tillsammans med lärarna men att det inte sker systematiskt. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna kan få delta både i undervisningens upplägg och i utvärderingar av den, men att det inte sker regelbundet eller med gemensamma metoder. Lärarna säger att de har en stående punkt på klassrådets dagordning om att eleverna kan ge förslag på innehåll men att det inte är så ofta de tar möjligheten. Vidare uppger lärarna att de tidigare skrivit pedagogiska planeringar med eleverna men att det inte gav något varför det avslutades. De intervjuade eleverna säger att de ibland har fått välja arbetsinnehåll på lektioner och flera exemplifierar med att de kan välja vilka texter de vill läsa och om de vill läsa eller lyssna på dem som ljudbok. Lärarna uppger också att de utvärderar lektioner och undervisning genom så kallade exit tickets, tummen upp eller ned och diskussioner om den gångna veckans lektioner. Detta bekräftas av de intervjuade eleverna och även elevhälsans representanter.

Granskningen visar att eleverna får möjlighet till att reflektera över sitt eget lärande och får hjälp av sina lärare med olika inlärningsstrategier. Av intervjuer med lärare, elever och rektor framgår att eleverna får föra prövande samtal och reflektera i undervisningen, men att det samtidigt är ett område som kan utvecklas ytterligare med implementerandet av det kooperativa lärandet. Av intervjuer med rektor och lärare och insänd dokumentation framgår att det kooperativa lärandet på ett naturligt sätt gör att eleverna tillsammans får diskutera sig fram till, och reflektera över, sina lösningar och svar. Lärarna exemplifierar elevernas reflekterande med att de emellanåt diskuterar arbetsmetoder, att de får hitta olika lösningar på samma uppgift och att eleverna får verbalisera och förklara varför de löst uppgifter som de gjort. Eleverna säger att lärarna förklarar att de kan lösa samma uppgift på olika sätt, att de får göra uppgifter där de diskuterar och prövar sig fram till ett svar samt att de själva har fått hitta på slutet på en berättelse. De observerade lektionerna ger exempel på hur eleverna i par får verbalisera och reflektera över sina gemensamma svar.

Även om Skolinspektionen inte bedömt att elevers delaktighet i undervisningen är ett utvecklingsområde vill Skolinspektionen betona betydelsen av att eleverna på ett tydligt sätt regelbundet görs delaktiga. Dels genom att de ges möjligheter att ta ansvar

över sitt eget lärande, dels genom att metoder för planering och utvärdering tillsammans med eleverna används i samtliga ämnen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är följande: Granskningen visar att personalen bedriver ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero vari eleverna involveras. Granskningen visar även att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar såväl förebyggande som främjande och åtgärdande för att säkerställa elevernas trygghet.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som myndigheten tagit del av samt de iakttagelser som gjorts under besöket.

Skolan arbetar aktivt för att skapa en lugn miljö

Granskningen visar att personalen bedriver ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero som eleverna involveras i. Det framkommer i insänd dokumentation och intervju med rektor att elevernas upplevelse av studiero kartläggs årligen genom enkäter samt genom rektorns elevdialog och klassrumsbesök. Elevernas svar analyseras och eleverna involveras, enligt rektorn. Mot bakgrund av resultaten uppger rektorn att eleverna har fått reflektera över och diskuterat vad som orsakar ett beteende som gör att de stör undervisningen. De diskussionerna har föranlett att skärmar, sittkuddar, klämbollar och en bänkykel har införskaffats till eleverna samt att lärare placerat om elever i klassrummen. Rektor uppger att studieklimatet har förbättrats, men att de i dialog med några elever fortsätter att arbeta för att hitta fungerande lösningar för dem. Som exempel uppger rektor att ta bort distraherande saker från klassrummen men att det skiljer sig mellan klassrummen hur långt de har hunnit i det arbetet. Därutöver framgår av rektorsintervjun och inskickat material att ett av syftena med det kooperativa lärandet är att "leka fram" ett fungerande socialt

samspel i undervisningen. Enligt lärarna upplever de att flera elever har blivit bättre på att ta ansvar i det sociala samspelet i klassrummet genom det kooperativa lärandet. Eleverna uppger att studieron varierar mellan klasserna snarare än att det beror på vilken lärare de har. Eleverna säger att lärarna säger till när det blir högljutt och att det brukar hjälpa. Vidare säger de att elever som stör kan få sitta och arbeta enskilt med en resurslärare. På de observerade lektionerna kan eleverna huvudsakligen arbeta med angivna uppgifter utan att bli störda. Lärarna agerar snabbt när det föreligger oro i klassrummen genom att säga till eleverna varpå de lugnar ned sig.

Skolans arbete med trygghet utgår från en analys av situationen på skolan

Granskningen visar att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar åtgärdande för att säkerställa elevernas trygghet. Det framgår i insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter att elevernas upplevelse av trygghet på skolan kartläggs årligen genom enkäter, trygghetsvandringar, elevhälsans kontinuerliga arbete, som exempelvis skolsköterskans hälsosamtal, samt rektorns tidigare nämnda elevdialog och klassrumsbesök. Enligt inskickat material identifierades ett kritiskt tillfälle och tre riskområden i de aktuella kartläggningarna. Den kritiska tiden var rasterna vilket, enligt rektorn, har föranlett att hen har sett över schemat för rastvärdarna och sett till att mer resurser har satts in på rasterna. Diskussionen om rastupplägget är, enligt rektorn, även ett pågående ämne för diskussion på arbetsplatsträffarna. Riskområdena var, enligt rektorn och insänd dokumentation, idrottens omklädningsrum, toaletterna och delar av skolgården bakom idrottshallen. Till åtgärderna hör, enligt rektorn, ökad personalnärvaro i omklädningsrummen, egen toalett till varje klass och en avstängning av området bakom idrottshallen. Planerade åtgärder inkluderar, enligt rektorn, duschväggar och scheman som möjliggör mer tid för eleverna att byta om innan nästa klass tar vid.

Granskningen visar att skolan också arbetar förebyggande och främjande för skapa en trygg skola. Det framgår av dokumentation och intervjuerna att rastvärdar, trivselledare, skolans uppdaterade ordningsregler, det kooperativa lärandet och personalens nolltolerans mot ett ovärdat språkbruk är viktiga delar i det förebyggande arbetet. Trivselledare är, enligt eleverna, ett växlande värdskap där två flickor och två pojkar utses att arrangera rastaktiviteter för de elever som vill vara med. Trivselledarena får en utbildning och införandet av trivselledare har, enligt inskickat material, gjort att konflikterna på skolgården har minskat. Ordningsreglerna är, enligt rektorn, ett resultat av de diskussioner som under höstterminen förts på arbetsplatsträffar, elevrådet och på föräldrarådet under höstterminen. Lärarna uppger att de har implementerat skolans plan för trygghet, trivsel och arbetsro och att det i

deras ansvar ingår att de ska diskutera moment ur plan för trygghet, trivsel och studiero varje vecka på mentorstiden. Vidare säger lärarna att de inom det kooperativa lärandet diskuterar social samverkan med eleverna utifrån en modell de kallar SBK (situation, beteende och konsekvens) som innebär att eleverna ska berätta om och reflektera över sitt eget beteende och inte skylla på annat. Elevhälsan är, enligt lärarna, involverade i detta arbete. Elevhälsans representanter uppger att de senaste resultaten från skolans enkät om trygghet, trivsel och arbetsro visar att elevernas språkbruk är ett fortsatt utvecklingsområde. Enligt rektorn har lärarna i uppgift att under vårterminen diskutera vilket språk som är acceptabelt med sina klasser medan rektorn diskuterar frågan med elevrådet för att nå en samsyn på skolan.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och har börjat analysera skillnader mellan olika omdömen och betyg. Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg. Rektorn ser även till att lärarna använder sig av olika metoder för att bedömningarna och betygssättningen ska vara likvärdig.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som myndigheten tagit del av samt de iakttagelser som gjorts under besöket.

Rektorn har påbörjat en analys av skillnader i resultat

Granskningen visar att rektorn följer upp och har börjat analysera skillnader mellan olika omdömen och betyg. Det framgår av insänd dokumentation, rektorsintervjun och lärarintervjun att rektorn följer upp omdömen och betygen i samtliga ämnen, diskuterar dessa med lärarna och har påbörjat en analys av dessa skillnader. Av inskickat material framgår exempelvis att rektorn jämfört resultaten i de nationella ämnesproven i svenska och matematik från årskurs 6 med samma elevers resultat från samma ämnesprov i årskurs 3 och att rektorn konstaterar att det skett en positiv utveckling. Rektorn uppger att en slutsats hen drar av höstterminens resultat är att

hen behöver inleda en diskussion med lärarna om vad de bygger sina bedömningar på eftersom bedömningarna i svenska för eleverna i årskurs 1 och 2 enligt deras analysmodell generellt är bättre än resultaten från testen av läs- och skrivförmågan skolan använder. Vidare säger rektorn att resultaten från de nämnda årskursernas läsförmåga ligger på ungefär samma nivå sedan flera år varför de behöver ha mer fokus på deras läsförmåga. Rektorn exemplifierar med att hen på lektionsbesök sett att lärarna ofta inleder med tyst läsning i 20 minuter på morgonlektionerna och säger att det inte gjorts någon ordentlig uppföljning av vilken effekt det får. Detta är därför något som rektorn ska diskutera i utvecklingsgruppen och i arbetslagsledargruppen. Av inskickat material och intervjuer med rektor och lärare framgår att rektorn för diskussioner med lärare om de bedömningar de gör två gånger per termin enligt kommunens analysmodell. Enligt samma underlag diskuterar rektorn lärarnas betygssättning på elevhälsans öppna möten, klasskonferenserna och på medarbetarsamtalen.

Organisation för samverkan kring likvärdiga bedömningar

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg. Av insänd dokumentation, rektorsintervju och lärarintervju framgår att lärarnas samverkan kring bedömning och betygssättning sker i arbetslagen och i kommunens ämnesnätverk som finns för alla ämnen utom de samhällsorienterande ämnena och de naturorienterande ämnena. Rektorn uppger att hen med kollegiet bland annat har diskuterat hur elever visar sin kunskap, att de inte alltid behöver visa den på ett specifikt sätt, exempelvis skriftligt, utan att de även kan visa den muntligt och med hjälp av olika medier. Ämnesnätverken i svenska, engelska och matematik är huvudsakligen fokuserade på bedömning och betygssättning av de nationella proven. I lärarintervjun framkommer att det finns en efterfrågan av andra bedömningsdiskussioner, inom ämnena med nationella ämnesprov, än enbart om proven. De intervjuade lärarna uppger att det för lärarna i ämnen med nationella prov finns en bestämd arbetsgång för bedömningen och betygssättningen av de nationella proven där de först i arbetslagen har en gemensam diskussion varefter de diskuterar i hela kollegiet och avslutningsvis i kommunens ämnesnätverk. Enligt rektorn deltar lärarna två-tre gånger per termin i ämnesnätverken. Lärarna uppger att de som en kompetensutveckling har gått Skolverkets nätbaserade kurs om betyg och bedömning.

Utredningen visar även att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att bedömningarna och betygssättningen ska vara likvärdig. Rektorn säger att lärarna i årskurs 1 och 3 använder sig av Skolverkets bedömningsstöd i svenska och matematik. Bedömning och betygssättning är, enligt rektorn, ett återkommande tema i samtliga ämnesnätverks diskussioner. Rektorn uppger vidare att specialläraren är involverad i

bedömningsdiskussionerna på skolan och att denna och specialpedagogen framöver kommer att bli mer involverade i det arbetet genom att diskutera olika elevexempel där avidentifieringen av elevernas arbeten och prov är en viktig del.

På Skolinspektionens vägnar

X Mats Lundqvist

Enhetschef
Signerat av: Mats Lundqvist

X Fredrik Holmqvist

Föredragande
Signerat av: Fredrik Holmqvist

I handläggningen av ärendet har även undervisningsråd Per Joel Jarlunger, utredare Ann-Sofi Persson, Inger Börjesson och Anna Sundman Marknäs medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28 och den 29 januari 2020. Besöket genomfördes av Fredrik Holmqvist och Per Joel Jarlunger.

Vedby skola är en F-6 skola i Klippans kommun. Det går 135 elever på skolan som leds av en rektor och är indelad i tre arbetslag med en arbetslagsledare för respektive: Fritids, årskurs 1-3 och årskurs 4-6.